თანამედროვე ქართული პოეზიის ქურუმს,
ქართული ცოცხალი მხატვრული სიტყვიერების
მბრძანებელს, საყვარელ მგოსანს და ჩემს
ძვირფას ამხანაგს - იოსებ გრიშაშვილს მის
მიერ ჭავჭავაძის [illegible] გამოყენებული
([illegible] „606") [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] და [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible].

ა. [illegible]

[illegible] 20/III 50 წ.

ალმანახი

606

ალმანახი

სალიტერატურო და სატი-
რული ალმანახი

№ 1

ფასი 3 კაპ.

დეკემბერი, 1910 წ.

ზღვის ყვავილი.

14181

606

სასიმღერო კუპლეტები.

1

პროგრესისა შემოსვლა,
ვის გულს არ ახარებს?
არა ენით არ ითქმის
თუ ვით გვანეტარებს.
რაღაც წამალსა ჰქმნიან,
თურმე ქვასაც კი ჰხეთქს
იცით რას ეძახიან?
„ექვსას ექვსს"!

2

ერთი ვინმე ცოლი
ჰყვირის, სულ გაჰკივის:
ქმრისა ერთგული ვარ მე,
სხვა არავინ მივის.
ხალხში ხმა გავარდა,
გუშინ ჩვენსაც კი ჰსთქვეს,
რომ სწყალობს ის ქმრის გარდა
„ექვსას ექვსს"!

3

ბრძენნი რამ შევიქენით,
როდის არ ვიყავით?
თაგვების გაჟლეტასა
ჩვენ ხელი მივყავით.
სულ პირველად დავეცით
უპრავისა კუთხეს
და მარტოდენ იქ შევხვდით
„ექვსას ექვსს"!

4

„გიმნაზიის" მოწაფენი
დაემგზავსნენ ჩვარსა
მასწავლებლებსა ცემენ, ჟლეტენ
ვით ყასაბი ცხვარსა,
ვაი ჩვენი ბრალი
ვინა მისდევს მათ წესს?
იცით ბრალი ვისა სდევს?—
„ექვსას ექვსს".

5

ჩვენი დასი ფხას იჩენს
მუშაობს მარადის,—
მაგრამ ქართველი ხალხი
მაინც არ დადის
იქნებ მაშინ მოვიდნენ
თეატრში ყოველ დღეს
როცა შევაშხაპუნებთ
„ექვსას ექვსს".

6

ორად გაზეთი გვაქვს
ძაღლი პატრონს ვერ სცნობს
ვინც კი ბლაჯნა იცის
მწერლობს, რედაქტორობს;
მხოლოდ ერთს სიმართლეს
არვინ არ მისდევს
მაშ ისინიც ხმარობენ
„ექვსას ექვსს".

7

ჯერ ცოტასა სჭყლეტავს
ეს ჩვენი ტრამვაი;
მაგრამ მერე ნახევით
ტირილი და ვაი.
ერთხელ ვიცი, რომ სადმე
დაიბექდება ეს,—
რომ კონკა დაეჯახა
„ექვსას ექვსს".

8

წითელს ათიანსა
ეტრფოდა გოგონა,
მერე ასიანსა
გულში ჩაეკონა.
თან და თან სულ მდიდრდება,
ფულს ხვეტს როგორც ბზეს,
მაგრამ ეტყობა ნატრობს
„ექვსას ექვსს".

9

კუპლეტები ბევრი მაქვს
რამდენიც რომ გინდათ,
მაგრამ ჩვენმა ცენზორმა

აკრძალო სულ წმინდათ
თუ ვიმღერე ვიცი რომ
შემოიტანენ ექვს
და მეც გამომიწერენ
„ექვსას ექვსს“.

ჩემის მონოლოგიდან.

—.:.—

ადამიანი სახედრათ აქციეს, ვირი ადამიანზე მაღლა დააყენეს...

მსოფლიოს მეფედ ხმობილი ყველა სულდგმულთა გვირგვინად წოდებული არსება ადამიანი პირქვე დამხობილი, ღვარძლი და შურლით მიწაზეა გართხმული. და იმდენად გადაქელილი აქვს შუბლის კანი, რომ ვერა გრძნობს თავის ადამიანობის უადამიანობას, თავის არსების უშინაარსობას, თავის „მე-ს“ არსებობას...

მოკვდა გრძნობა, შეილახა თავმოყვარეობა... გვცემენ ცხვირში, პირში...

გვცემენ თავში, აზრში, სიტყვაში...

გვცემენ სიყვარულში, სპეტაკ სურვილში, სანეტარო მისწრაფებაში, ღვთიურ აღმაფრენაში...

ეკლესიის პოლიცია დაეპატრონა, სამოთხეს ეშმაკი, ღმერთს ბორკილები გაუყარეს, გოლგოთაზე კვალად ჯვარი აღმართეს და...

მხოლოდ ერთი ჯვარი: კაცობრიობის ნეტარი გრძნობის, მანუგეშებელ სურვილთა მატარებლის საწამებლად...

იქ ავაზაკთა ჯვრები აღარაა...

ქვეყანას ავაზაკები გაუბატონდენ, გონიერთ რეგვენნი ეუფლნენ, წინმსვლელობას უკან დახევა გადაელობა, სიჭაბუკეს დამყაყებული აზრი, სიწყვდიადე მოეფინა...

ვაჰ, ადამიანო, რა უქმად გიწოდეს ყველა სულდგმულთა უაღრესი, მეფეთა მეფე...

იხოხე, იხოხე ტალახ-წუმპეში, შე საცოდავო და ვირის კურტანი ზურგიდან არ მოიშორო...

მოგიკვდეს გრძნობა, შეგელახოს თავმოყვარეობა, მოგეწამლოს „გული“ და „სული“,— ნუ ინაღვლი,— შენ ხომ ცარიელი ჩონჩხი-ღა ხარ...

. . . .

ეთრიე და ასე უმადურად ათრიე შენი სნეული და მოლოლილი ხელი საუკუნის ღვარძლო შვილო!..

იოსებ არიმათელი.

მეგობარს.

—:—

თეთრი ვარდი ტუჩს გიკოცნის, თეთრი ვარდი თოვლის მგზავსი,
ამბორს გიძღვნის, ჩურჩულს გიმკობს, მობიბინე მწვანე ხავსი.
მზე კისკასით ლაწვს გადნება, ცელქი სიო დაგციმციმებს,
ალიონზე იადონი შენთვის აწყობს ჩანგის სიმებს.
რას გადარო, რას?— არ ვიცი... რა ხარ მიწის თუ ცის არსი?
ახ, არ ძალმიძს სულში ჩაგწვდე და გაგიგო შინაარსი.

ი. გრიშაშვილი.

ქუთათურები თავს ემებენ

—

საქმე რო თავიანათ გათავდეს. თავი და თავი ისაა, რო სათავეში თავიანი თავი თავობდეს. უთავბოლოთ მოწყობილი სათავე უთაურათ გათავდება. თუ თაველი, თავთავი ხორბალისა კაი დათავიანებული, დამთავრებული არ არის—ქირნახული მალე გათავდება.

ზოგ ჩვენ ქუთათურ თავოსნებს თავში ჰქონდათ ეს აზრი, როცა თავი აიღეს და ფოთის თავიან თავს თავდაბლათ მიმართეს:

გათავე, ნუ გაგვათავე, მოდი გვეთავე, თავი გაქვს თავიანი, ჩვენში უთავო თავებია. ვინც ვითავეთ გაგვათავა. ფოთის თავმა თავი დახარა და თავაღებულებს ცუდი ახარა:

თავი და თავი ისაა, რო თავიანათ თუ უთავბოლოთ ბევრი საქმე მაქვს აქ გაუთავებელი, ამ ჩემს სამთავროში. მადროვეთ, გავათავებ. მერე გითავებთ. ასე გათავდა პირველი თავი ამ უსავო ამბავისა და მის გათავებამდის ვაი, თუ უთაოთ გავთავდეთ.

დ. მესხი.

* *
*

თუ გინდა შეგრჩეს
ტერიტორია:—
რა საჭიროა
აქ ისტორია!?
ბევრი სწორია,
ზოგიც ქორია...
ჩამოიშორე
დათვის ტორია,
მაშინ შეგრჩება—
ტერიტორია.

თომა პუსა.

(დ. მესხი)

„ზაკავკაზსკოე ობოზრენიე“ და „ნოვაია რეჩის“ შეერთების გამო.

— დიახ!.. ჰო... დიახ! ხომ გაგიგია შეერთებაში მჭიდრო ძალაა?..
— გადაკიდებულთ შეკოწიწება ეს კი... სწორეთ, ხომ ხათაბალაა!...

შენ ვერ გაიგებ...
ვერ მიხვდები!

მაღლა, პატარა გორაკზე, თავ
ჩაქინდრული იჯდა ჩემი იმედი,
ჩემი სიცოცხლე, ჩემი სულის დგმა!
მე კი იქ ძირს ვიყავ და ალტაცებით
მას შევცქეროდი! ის ჩურჩულით
მეუბნებოდა, იცი რას?
ეხ, შენ ვერ გაიგებ, ვერ მიხვდები!

—

მე მას ვეძახდი, მაგრამ ჩემი
მას არ ესმოდა; მის გულის
პასუხს მე კარგათ ვგრძნობდი!
იცი იმის კვნესით მე რასა ვგრძნობდი?
ეხ, შენ ვერ გაიგებ, ვერ მიხვდები!

—

იქ არე მარე ოდნავ ნათელს იფენდა და
მე კი ძირს ბნელში ვიყავ, გაფითრებული!
ვეხვეწებოდი, ვევედრებოდი აეხსნა: რატომ
ნათელი ოდნავ ანათებს-მეთქი?
იცი რა მითხრა?
ეხ, შენ ვერ გაიგებ, ვერ მიხვდები!

მე გადავსწყვიტე მასთან მისვლა
და კიდეც მივედ! მე მეშინოდა .
ვკანკალებდი, ხელს ვერ ვახებდი!
ის წმინდა იყო, წმინდა ვით
ანკარა მთის წყარო! მე მას
გამოვეხმაურე. მან თავი ალაღო
მაღლა და იცი რა მითხრა?
ეხ, შენ ვერ გაიგებ, ვერ მიხვდები?

იუზა ზარდალიშვილი.

მეგრული სცენები.

მოძრაობის დროს სამეგრელოს ერთ სოფელში ჩავიდა მაზრის უფროსი ყაზახებით ხალხის „დასამშვიდებლად“ შეჰყარა ყრილობა და შეეკითხა:

— რა გინდათ, რას ითხოვთ?

მეგრელები აირივნენ. წინ წამოდგნენ არჩეულნი ხალხი.

— გუჯუ, უწიე, წიე, რა უნდა მარგალებს?

— ჰო, სთქვით რაღა, რა გინდათ? ცხაროდა მაზრის უფროსი.

ჩვენ... ჩვენ იგი გვინდა, რაც გურულებს... ჩაიბუტბუტა ბუჯუმ.

— აბა ყაზახებო, წამოიძახა მაზრის უფროსმა მიართვი მაგათ, რაც გურულებს მიერთვათ.

ყაზახები დაერივნენ ხალხს და სულ ზურგი აუჭრელეს მათრახებით.

ხალხი „დამშვიდდა“.

რამდენიმე ხნის შემდეგ ერთი მეგრელი ეკითხება მეორეს.

— ბახუ!

— რუს მიბრძანებ, პატენი?

— მართახი უნდოდა გურულებს?

— მუ მიჩქუ. სკანი ჭირი. ჯიმა??

— ღმერთ გამწყრალი რავა, მართახი თუ უნდოდა რეიზ, აწუხებდა რუს ხეწიფეს. მოსულიყო მარგალიაში და ტყავს გავაძრობდი ზრუგს.

ვ. შალიკაშვილი.

მზეთუნახავის მოტაცება.

რითმები

(ვუძღვნი ზოგიერთ სცენის მოყვარეებს)

მე ვარ არტისტი:
წელს მაკრავს კისტი,
ხელში მაქვს ხლისტი,
ჯიბეში ბისტი;

—

თავზე დიდი თმა,
ყელში ვირის ხმა, —
ვინც თაყვანს არ მცემს
ტვინი გაუხმა.

—

დავალ დაბებში,
ვარ ერთ ამბებში, —
კაცს ვათამაშებ
ქალის კაბეში.

ვ'დგავ წარმოდგენებ',
ჩვიდმეტ-გვარ სცენებს
და თუ რომ ვინმე
ცუდათ მახსენებს—
შევყრი შავ-ჭირსა
და ავსა ენებს,
შევუშხაპუნებ
მას „შესსოტ შესტსა"
და გამოვაბამ
კურტუმზე. . „ეესტსა!"

ბაირონის ნაგლეჯი.

იგავი.

(ჭკვის სადესაგი).

დაბურულ ტყეში შეგროვილიყვნენ მხეცები... შიმშილობა იყო და საჭმელი აღარ იშოვებოდა. საბრალო წვრილი მხეცები შიმშილით იხოცებოდენ...

უნდა გადაეწყვიტათ, დახმარებოდენ საწყალ გაჭირვებულ წვრილ მხეცებს. ბევრი ითათბირეს, ბევრი ილაყბეს და ბოლოს გადასწყვიტეს, რომ საქველმოქმედო საზოგადოებისათვის (რასაკვირველია მხეცებისა) მიემართნათ.

აირჩიეს დეპუტაცია და გაამგზავრეს საზოგადოებაში. საზოგადოების გამგეობა, რომელიც შესდგებოდა ორი ლომისა, ორი დათვისა და ორი ვეფხვისაგან, გახურებული მუშაობდა გაჭირვებული ხალხის საკეთილდღეოთ (რასაკვირველია სიტყვით). საზოგადოების ორი მდივანი მელა, და მაჩვი გაცხარებული შეექცეოდენ... საუზმეს (ესეც ხალხის საკეთილდღეოთ). შემოვიდა დეპუტაცია და წასდგა წინ; თავმჯდომარემ კრება გახსნა და ნება დართო მოეხსენებინათ, რისთვის მოსულიყვნენ. მოწიწებით, თვალ-ცრემლიანებმა აუწყეს სიმძლავრის სიმბოლოს თავიანთი ჭირ-ვარამი და გაჭივრება და სთხოვდენ რამდენიმესათვის მაინც დაენიშნათ ერთდროული შემწეობა. იმათი მხურვალე, მგრძნობიარე სიტყვებმა გამგეობის წევრებში სიბრალული აღძრა და ერთხმად გადაწყვეტილ იქმნა მიეცათ შემწეობა. მხოლოთ, სანოვაგეც ენანებოდათ და თანაც არ უნდოდათ საზოგადოების მიზნის არ გამართლება. მაშინ მელამ ლომს წასჩურჩულა: „რასა სწუხართ, მე ხომ თქვენი ვარ, თქვენს სუფრის მჯდომი? გავერევით მე და მაჩვი ხალხში და ეგრევე ვიწყებთ მოთქმას, როგორც სხვანი; თქვენ შემწეობა ჩვენვე დაგვინიშნეთ და ისევ ხომ ჩვენვე იქნება!!

ასეც მოიქცენ. საჯაროთ გამოაცხადეს უხვი შემწეობის მიცემა მელიასა და მაჩვისათვის.

მხეცები გამგეობისადმი ქება-დიდებით დაიშალა. გამგეობა კი ქეიფს შეუდგა, სიხარულით, ასე რომ: „არც მწვადი დაიწვა და არც შამფური".

კორდელი.

გამოცანა.

ლეკ-ქართველი, იმერელი,
დემოკრატი, ნახუცარა,
ღვიძლი ხალხის ტყავ მძრობელი,
ფიცის მტეხი, მატყუარა,
სკვით-სარმატთა მწყალობელი,
ამაყი და მეტიჩარა.

აჭყოლია ფეხის ხმასა,
დღეს ნახირში გარეულა;
რას ყროყინობს, არცა სხვასა,
არც თვით ესმი', დაბნეულა;
სოცრატობს, ხვეტს დრამასა—
სხვას კარგ რასმე არ ჩვეულა.

არ სწამს ერი, არცა მღვდლობა,
სიცრუითა ენა-ჭარტლობს,
ჩვენს ქონებას სხვას ურიგებს,—
მის ჯიბეში დრამა მრავლობს;

სხვისთვის ვითომც თავსა სწირავს,—
ყოყოჩობს და პამპულობს;
ერი გასცა, იკრიჭება,
სკვითელ ებსაც შეეფარა;
ზნით და აზრით ილმიჭება,—
სათათბიროს შეეპარა,
იქაც ყალბად იფიცება!
სცანით, ვინ არის, ან ვინ არა?..

მე არ ვარ.

წვრილი ამბები

ორიგინალური ანდერძი

ამ რამდენიმე ხნის წინად ამერიკაში ქალაქ გარტფორდში გარდაიცვალა ერთი ქალი.

ამ ქალს სიკვდილის წინ ანდერძი დაუტოვებია: თავის ორ საყვარელ ძაღლისთვის უანდერძნია **18, 750** მანეთი,—თავის ქმრისთვის კი ...**3, 751** მანეთი.

—

არა ჩვეულებრივი ბავშვი.

პელსივანის შტატში (ამერიკა) ქალაქ პისტბურგში არის ჩვეულებრივი ბავშვი უნახავთ. ბავშვი სულ სამი წლისაა, მშვიდი ხასიათისა, მაგრამ თავის გაუმაძღრობით ყველანი განცვიფრებაში მოჰყავს. ჯონ-ვერი ასე ეძახიან ბავშვს, დღეში სჭამს რამდონსამე ჯამ წვენს, 7 გირვანქა პურს, 5-6 კარგად მოზრდილ ქადას, კარგა ბლომა მწვანეულობას და სხვა... ეს ბავშვი საკვირველადაა გასუქებული, თავის ტოლ ბავშვებთან არ ათამაშებენ, რადგან ეშინიანთ არ გაჭყლიტონო.

გამოცანები

1

ლოსებათ ის ჩაგეთვლება,
რომ ზეპირად სწავლობ როლსა
ჰქუხ და გრგვინავ ყველა როლში
სცენის ზურგზე ადენ ბოლსა.

2

შექმენ საქმე სასახელო,
ნუ აკეთებ საპნის რგოლებს;
ნუ ჯახირობ... დამიჯერე
ნუ თამაშობ ყველა როლებს.

3

ყოჩაღი ხარ ზორბა და ზრგე
ემონები ღვინის თასებს,
„პარტერი" თუ არა გწყალობს
„გალერია" ხომ გვაფასებს.

4

შეგწევს ძალა... მხოლოდ გინდა
რეჟისორის შრომა-შველა.
არა გიშავს გამოდგები,
იხიკები ნელა-ნელა.

გრი — გრი.

გასართობი.

(კითხვა-პასუხი).

თეატრში.

— თქვენ რომელ როლებს თამაშობთ?
— არავითარს. სუფლიორი ვარ.
— ჰოო, კიდეც იმიტომ ნაცნობი ხმა მესმის ხოლმე!

—

ფილოსოფია.

— მხათა ვერ დავიჯერო, რომ სიკვდილის შემდეგ ადამიანის სული პირუტყვში გადადის.
— ჰმ! მაგისთვის ბევრს არ დასჭირდება სიკვდილი.

—

ფრაკი და საათი.

— ვერ გეტყვი, რომელი საათია, რადგანაც ფრაკი მაცვია...
— ?!
— როდესაც ფრაკს გამოვისყიდი, საათს ვაგირავებ ხოლმე.

სასამართლოში.

მოსამართლე— ეს ხომ პირველი შემთხვევა არის, რომ ჯიბიდგან საათი ამოგიცლიათ ღამით.

ბრალმდებული— ყველას თავისი თავმოყვარეობა აქვს, ბ. მოსამართლევ: დღისით მრცხვენიან უცნობ პირთან მისვლისა.

—

სიყვარული.

ელო— სისაძაგლეა, სისაძაგლე ეგრე მოტყუილება: გუშინ მე სიყვარულს მეფიცებოდი და დღეს კი შენი წერილი მარუსას ხელში ვნახე.

ოსინკა— ღმერთს გეფიცები ელიკო, მე დამნაშავე არა ვარ!.. მაშ რა, ვიფიქრებდი თუ შენ მარუსას იცნობდი?.

—

მოგებული.

— რატომ ხარ ეგრე კარგ გუნებაზე?

— ამ დღეებში 93 მანეთი მოვიგე?

— როგორ?

— ერთმა ნაცნობმა მესესხა ათთუმანს, მაგრამ მე იმას მხოლოდ ერთი მანეთი მივეცი.

ქალბატონი— კიდევ, კიდევ...

მსახური— ქალბატონო! მტის მოჭერა საშიშოა.

ავად-მყოფი.

— ღვთის გულისათვის მითხარით! გრძნობით კი როდისმე ტკივილს იმ ფეხში რომელიც არ გაბიათ?

— რასაკვირველია, თქვენც ხომ გრძნობთ თავის ტკივილს?..

—

ნაგლეჯი.

ზოგი ერთ აქტიორებს ისეთი დიდი წარმოდგენა აქვთ თავიანთ თავზე, რომ თვითონვე იძლევიან ხოლმე საჩუქრებს.

—

ბარგი-ბარხანა.

ცოლი— რად გინდა, რომ სამგზავროდ მაგდენი ბარგი ბარხანა მიგაქვს? თან მხოლოდ ის უნდა წაიღო, რაც გზაში არ იშოვება.

ქმარი— თუ აგრეა, მაშ შენ რაღად მომდევ?

ქმარი— საკვირველია, ჩემს ცოლს რომ ჩემი მოსამსახურე ჰკოცნიდეს, მე რქები რად უნდა ამომივიდეს.

გამომცემელი გრ. გრიგოლაძე. ✦ ელექტ.-მბეჭდავი ამხ. „სორაპანი", ტფილ. 539.

2903
1910